

Λατινικά Προσανατολισμού Γ' Λυκείου
21 Δεκεμβρίου 2025
Εξεταζόμενη ύλη: Κείμενα 16-36

Tandem corvus salutationem didicit et sutor, cupidus pecuniae, eum Caesari attulit. Audita salutatione Caesar dixit: «Domi satis salutationum talium audio». Tum venit corvo in mentem verborum domini sui: «Oleum et operam perdiidi». Ad haec verba Augustus risit emitque avem tanti, quanti nullam adhuc emerat.

«Congrediamur, ut singularis proelii eventu cernatur, quanto miles Latinus Romano virtute antecellat». Tum adulescens, viribus suis confisus et cupiditate pugnandi permotus, iniussu consulis in certamen ruit; et fortior hoste, hasta eum transfixit et armis spoliavit.

Haec postquam domestici Scipioni rettulerunt, is fores reserari eosque intromitti iussit. Praedones postes ianuae tamquam sanctum templum venerati sunt et cupide Scipionis dextram osculati sunt. Cum ante vestibulum dona posuissent, quae homines deis immortalibus consecrare solent, domum reverterunt.

A. Να μεταφράσετε τα παρακάτω αποσπάσματα:

Μονάδες 20

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

Domi: αφαιρετική ενικού

satis: συγκριτικός βαθμός

talium, quanto: γενική ενικού ίδιου γένους

mentem: γενική πληθυντικού

singularis proelii: ονομαστική πληθυντικού

virtute: αιτιατική ενικού

viribus: αιτιατική ενικού και γενική πληθυντικού

certamen: ονομαστική πληθυντικού

dextram: συγκριτικός και υπερθετικός στην ίδια πτώση, γένος και αριθμό

deis: κλητική ενικού

Μονάδες 15

B2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους (για τους περιφραστικούς τύπους να λάβετε υπόψη το υποκείμενο των ρηματικών τύπων στο κείμενο):

didicit: απαρέμφατο ενεστώτα

attulit: β' ενικό προστακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή και β' ενικό οριστικής μέλλοντα στην άλλη φωνή

venit: αιτιατική γερουνδίου

Congrediamur: απαρέμφατο μέλλοντα και β' ενικό οριστικής ενεστώτα

cernatur: ίδιο πρόσωπο υποτακτικής παρακειμένου

rugnandi: απαρέμφατο παρακειμένου στην ίδια φωνή

confisus: β' πληθυντικό προστακτικής μέλλοντα

ruit: ίδιο πρόσωπο υποτακτικής μέλλοντα

transfixit: αφαιρετική ενικού, αρσενικού γένους, μετοχής μέλλοντα

reserari, intromitti: απαρέμφατο παρακειμένου

posuissent: αφαιρετική σουπίνου

reverterunt: απαρέμφατο μέλλοντα

Μονάδες 15

B3a. Να εντοπίστε ποια είναι η σωστή απάντηση σε κάθε ερώτηση και να τη μεταφέρετε στο τετράδιό σας γράφοντας τον αριθμό της ερώτησης και το γράμμα της απάντησης.

1. Ποιητική καταγραφή των ιστορικών καταβολών και πεπρωμένων της Ρώμης αποτελεί:

α. Το έργο Ab urbe condita του Τίτου Λίβιου

β. η Αινειάδα του Βιργίλιου

γ. οι μεταμορφώσεις του Οβίδιου.

2. Χαρακτηρίζεται από τον Μαρτιάλη πρώτος στη ρωμαϊκή ιστορία:

α. ο Κορνήλιος Νέπως

β. ο Σαλλούστιος Κρίσπος

γ. ο Γάιος Ιούλιος Καίσαρας

3. Δεν χαρακτηρίζει τον Κικέρωνα:

α. το σκοτεινό και υπαινικτικό ύφος

β. η κομψότητα και η καλλιέργεια

γ. η ζωηρότητα και το υφολογικό ύφος.

4. Με το κίνημα των Νεωτέρων μεταφυτεύεται στη Ρώμη:

α. ο αττικισμός

β. η Δεύτερη Σοφιστική

γ. το μοντερνιστικό ρεύμα της λογοτεχνικής σχολής του Καλλίμαχου.

5. Την ποίηση της εξορίας επινόησε:

α. ο Οβίδιος

β. ο Βάρρων

γ. ο Τίβουλλος.

6. Επειδή σε κάθε εποχή εμφανίζονται ταυτόχρονα μεγάλα ταλέντα και ήσσονες λογοτέχνες, θεωρείται αντιεπιστημονική:

α. η αριστοκρατική αξιολόγηση

β. η περιγραφική διαίρεση

γ. η διάκριση με ιστορικά κριτήρια.

Μονάδες 6

B3. β. Πώς συνδέεται η λογοτεχνική παραγωγή με το σύγχρονο πολιτικό γίνεσθαι στα χρόνια του Αυγούστου;

Μονάδες 6

B4) Να εντοπίσετε τις λατινικές λέξεις των κειμένων που συνδέονται ετυμολογικά οι παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής: πετρέλαιο, ρήτορας, φορτσάρω, Κολωνάκι, νεόδημος, ενδιαφέρομαι

Μονάδες 6

Γ1α. *sutor, cupidus pecuniae, eum Caesari attulit*: να μετατρέψετε τη σύνταξη της

πρότασης.

Μονάδες 4

Γ1β. Να αναλυθούν οι μετοχές σε δευτερεύουσες προτάσεις:

β1. Audita salutatione (Caesar dixit): να αναλυθεί σε δευτερεύουσες προτάσεις εισαγόμενες με τον ιστορικό διηγηματικό cum και με το postquam. Μονάδες 4

β2. confisus (adulescens ruit): να αναλυθεί σε δευτερεύουσες προτάσεις που να εκφράζουν το πραγματικό, το υποκειμενικό και το αποτέλεσμα εσωτερικής λογικής διεργασίας.

Μονάδες 3

Γ1γ. Haec postquam domestici Scipioni rettulerunt, is fores reserari eosque intromitti iussit.:

γι. Να συμπύξετε τη δευτερεύουσα πρόταση σε μετοχή. Μονάδες 3

γii. Να τρέψετε την παθητική απαρεμφατική σύνταξη σε ενεργητική. Μονάδες 4

Γ1δ. hoste: να δηλώσετε την ίδια συντακτική λειτουργία με άλλο τρόπο. Μονάδες 3

Γ2α. in certamen ruit: να δηλωθεί ο σκοπός με όλους τους δυνατούς τρόπους (certo1).

Μονάδες 5

Γ2β. ut singularis proelii eventu cernatur: να αναγνωρίσετε συντακτικά την πρόταση.

Μονάδες 5

Γ2γ. Να αντικαταστήσετε το domum (reverterunt) με τον κατάλληλο τύπο του ουσιαστικού Roma.

Μονάδα 1

Καλή επιτυχία!

Τα θέματα επιμελήθηκε ο καθηγητής:

Τσιακμάκης Στέλιος